

อานเห็นสด

ที่ นร ๐๕๐๖/๑๓๑๙๒

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง กระบวนการ
คุ้มครองสิทธิของประชาชน กรณีหน่วยงานของรัฐกระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมาย

เรียน เลขาธิการสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ สศ ๐๐๐๑/๑๕๒๔
ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงยุติธรรม ด่วนที่สุด ที่ ยธ ๐๔๐๙/๐๒๔๐๐
ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๒

ตามที่ได้เสนอความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
เรื่อง กระบวนการคุ้มครองสิทธิของประชาชน กรณีหน่วยงานของรัฐกระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมาย
ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงยุติธรรมได้เสนอผลการพิจารณาและผลการดำเนินการร่วมกับหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้อง มาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือ
ที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ว่า

๑. รับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒. รับทราบความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการของกระทรวงยุติธรรม
ร่วมกับกระทรวงทุกกระทรวง หน่วยงานอิสระ ศาลปกครอง และศาลยุติธรรม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้กระทรวง
ยุติธรรมทราบด้วยแล้ว และได้เผยแพร่ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติพร้อมความเห็นและผลการพิจารณาของกระทรวงยุติธรรมทางเว็บไซต์ของสำนักเลขาธิการ
คณะรัฐมนตรีเพื่อให้สาธารณชนได้รับทราบ และขอขอบคุณสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ที่ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะในเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรชัย ภูประเสริฐ)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒๙ ก.ค. ๒๕๕๒

สำนักวิเคราะห์เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๔๐ ๕๐๐๐ ต่อ ๓๒๔

โทรสาร ๐ ๒๒๔๐ ๕๐๖๔

www.cabinet.thaigov.go.th

Nm52-7-58/เลข

ร.ลคร. ๒๙ ก.ค. ๒๕๕๒
ผอ. สวค. ๒๙ ก.ค. ๒๕๕๒
ผอ. กลุ่ม ๒๘ ก.ค. ๕๒
จาก. ๒๘ ก.ค. ๕๒
ผู้พิมพ์ ๒๙ ก.ค. ๕๒

เรื่อง รายงานผลการพิจารณา / ผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรี
 กรณีสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี
 เรื่อง กระบวนการคุ้มครองสิทธิของประชาชน กรณีหน่วยงานของรัฐกระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ด้วยสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ให้คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี เรื่อง กระบวนการคุ้มครองสิทธิของประชาชน กรณีหน่วยงานของรัฐกระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งกระทรวงยุติธรรมได้แจ้งผลการพิจารณาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วย กระทรวงทุกกระทรวง รัฐวิสาหกิจทุกแห่ง หน่วยงานอิสระ ศาลปกครอง และศาลยุติธรรม แล้ว มีผลการพิจารณา ดังนี้

ความเห็นของสภาที่ปรึกษา	ความเห็นของ ยธ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑. ด้านการสร้างแนวความคิดพื้นฐาน รัฐต้องสร้างแนวความคิดพื้นฐานเกี่ยวกับกฎหมายมหาชน โดยเฉพาะแนวความคิดเกี่ยวกับกฎหมายปกครอง ประโยชน์สาธารณะ และการมีส่วนร่วมของประชาชนให้กับหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันจะนำไปสู่ความเข้าใจและการปรับใช้บัญญัติแห่งกฎหมายให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ที่วางไว้ รวมทั้งรัฐต้องสร้างแนวความคิดพื้นฐานดังกล่าวให้กับประชาชนองค์กรภาคประชาชนต่าง ๆ เพื่อให้สามารถใช้สิทธิของตนตามที่รัฐธรรมนูญและกฎหมายรับรองไว้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม อันเป็นการปกป้องสิทธิของตนเองในทางหนึ่ง	-เห็นด้วย เนื่องจากประชาชนต้องได้รับการคุ้มครองจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ และเป็นหน้าที่ของรัฐที่จะต้องให้ประชาชนมีโอกาสดำเนินการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเต็มที่ ไม่ว่าจะเป็นการเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติราชการทางปกครอง อันมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชน หรือการร้องทุกข์และได้รับแจ้งผลการพิจารณาโดยเร็วตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย รวมทั้งการดำเนินคดีกับหน่วยงานของรัฐให้รับผิดชอบเนื่องจากการกระทำหรือละเว้นการกระทำของข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างของหน่วยงานนั้น -ข้อดี โดยภาพรวม หน่วยงานต่าง ๆ ได้ให้ความสนใจและเป็นการกระตุ้นให้มีการดำเนินการตามความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๒. ด้านการสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจากกระบวนการใช้สิทธิของประชาชน	

ความเห็นของสภาที่ปรึกษาฯ	ความเห็นของ ยธ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๒.๑ รัฐควรจัดให้มีการสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการใช้สิทธิของประชาชน เพื่อประโยชน์ต่อการคุ้มครองสิทธิของประชาชนตามรัฐธรรมนูญและการบริหารราชการแผ่นดิน ๒.๒ รัฐจะต้องสร้างระบบในการที่จะนำคำพิพากษาของศาลที่ตัดสินคดีทั้งกรณีที่แพคดีและชนะคดีกลับไปสู่หน่วยงานของรัฐที่มีข้อพิพาทกับประชาชน และรวมถึงหน่วยงานของรัฐอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ทราบถึงผลของกระบวนการตรวจสอบโดยศาล ตลอดจนนำคำพิพากษาดังกล่าวมากำหนดยึดเป็นแบบแผนในการปฏิบัติราชการ ๒.๓ กรณีที่หน่วยงานของรัฐแพคดี รัฐจะต้องมีกระบวนการวิเคราะห์เพื่อหาสาเหตุของปัญหาว่าเกิดจากอะไร ไม่ว่าจะเป็นตัวบทกฎหมาย ระเบียบ วิธีปฏิบัติ หรือวิธีคิดวิธีการทำงานของเจ้าหน้าที่ โดยการดำเนินการดังกล่าวของหน่วยงานของรัฐจะต้องนำมาสู่การสร้าง ความผูกพันของหน่วยงานของรัฐที่จะต้องแสดงให้เห็นว่าปัญหาดังกล่าวเกิดจากอะไรและมีวิธีการในการแก้ไขอย่างไรบ้าง ๒.๔ รัฐจะต้องสร้างกระบวนการเรียนรู้ในการใช้สิทธิให้กับประชาชนและสังคม เนื่องจากการใช้สิทธิของประชาชนในการโต้แย้งหน่วยงานของรัฐอาจจะก่อให้เกิดผลเสียทางด้านต่าง ๆ ได้ ๒.๕ รัฐจะต้องให้ความรู้กับประชาชนในเรื่องของการควบคุมการใช้อำนาจรัฐ เพื่อให้ประชาชนมีความเข้าใจว่าเรื่องใดเป็นเรื่องทางนโยบายเรื่องใดเป็นเรื่องทางปกครองที่อยู่ภายใต้นโยบายของรัฐ เพื่อให้ประชาชนรู้ว่าในกรณีที่ประชาชนได้รับผลกระทบจากเรื่องดังกล่าวกลไกหรือวิธีการโต้แย้งจะสามารถทำอะไรได้บ้าง	และส่วนราชการที่ได้รับรายงานมีการดำเนินการแล้วทุกประการ แต่ทั้งนี้ต้องมีข้อเสนอแนะ สรุปได้ดังนี้ ๑. ผลักดันทุกส่วนราชการให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน การให้ความรู้ สร้างความเข้าใจและการประชาสัมพันธ์ ๒. ปรับวิธีคิดและวิธีทำงานของหน่วยงานของรัฐ โดยการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน รวมถึงการพัฒนามาตรฐานด้านสิทธิมนุษยชน ในหน่วยงานของรัฐสร้างแนวคิดด้านจริยธรรม และคุณธรรมในการทำงานสร้างหลักประกันให้กับประชาชน การเสริมสร้างความตระหนัก ในการอยู่ร่วมกันในสังคมลดความขัดแย้ง และการจัดการความขัดแย้งดังกล่าวโดยสันติวิธี ๓. ในบางกรณีอาจจะประสบปัญหาเรื่องมาตรการในการออกกฎหมายเพื่อจะให้ให้มีผลใช้บังคับ ตามกรณีตามข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา ฯ เนื่องจากตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติไว้ขั้นตอนการตรากฎหมายมีขั้นตอนมากมาย มีวิธีการซับซ้อน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกฎหมายที่มุ่งให้เกิดการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ริดรอนสิทธิของประชาชน หรือประชาชน ได้รับผลกระทบมีขั้นตอนและวิธีการมากกว่าการตรากฎหมายทั่วไป จึงเป็นการยากที่สร้างกฎหมาย มาเพื่อเป็นหลักประกันการคุ้มครองสิทธิของประชาชน ให้บังเกิดผลรวดเร็ว -ข้อเสีย ข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา ฯ ดังกล่าวมีข้อเสียหรือข้อจำกัดบางประการ สรุปได้ดังนี้ ๑. ความจำเป็นที่ต้องใช้งบประมาณเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา ฯ ซึ่งปัจจุบันสถานะการใช้จ่ายเงินงบประมาณก็ถูกจำกัด

ความเห็นของสภาที่ปรึกษาฯ	ความเห็นของ ยธ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๒.๖ รัฐจะต้องสนับสนุนไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในเรื่องขององค์ความรู้ในมิติต่าง ๆ ของสังคม เพื่อให้องค์กรที่มีหน้าที่ตัดสินใจสามารถที่จะรับมือกับปัญหาข้อพิพาทที่มีแนวโน้มที่จะมีความสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ซึ่งต้องใช้องค์ความรู้อื่น ๆ ที่ไม่ใช่กฎหมายมาเป็นองค์ประกอบหรือมาเป็นข้อเท็จจริงที่นำไปสู่การตัดสินใจ ๒.๗ รัฐจะต้องสนับสนุนให้เกิดการมีส่วนร่วมของนักวิชาการและประชาชนในการที่จะเข้ามาวิพากษ์วิจารณ์คำพิพากษาในทางวิชาการอย่างเป็นระบบมากกว่า ในปัจจุบันที่เขียนไว้เป็นเพียงหลักการในกฎหมายเท่านั้น แต่การเกิดขึ้นจริงในลักษณะที่เป็นกระบวนการที่นำไปสู่การเรียนรู้ขององค์กรนั้นไม่มี นอกจากนี้กระบวนการเข้าถึงคำพิพากษานั้นจะต้องทำให้การเข้าถึงสามารถที่เข้าถึงโดยง่าย และต้องไม่เป็นภาระทางด้านค่าใช้จ่ายมากเกินไป	ทั้งในส่วนของการรับและจ่ายอยู่แล้ว เมื่อไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณให้กับส่วนราชการบางส่วนราชการจึงไม่สามารถปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาฯ ได้ ๒. ขาดหน่วยงานหลักรับผิดชอบในการบังคับหรือการติดตามให้เป็นไปตามข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาฯ ๓. การปรับเปลี่ยนผู้บริหารและแนวนโยบายการบริหารที่รวดเร็วก่อให้เกิดผลกระทบต่อตัวข้าราชการ ซึ่งจำเป็นต้องสร้างกลไกการปรับเปลี่ยนอย่างค่อยเป็นค่อยไป เพื่อให้เกิดสมดุลในการทำงาน ๔. การสร้างความยอมรับในผลคำตัดสินของศาลปกครองเป็นเรื่องที่ทำได้ยากในบางหน่วยงาน โดยเฉพาะจำเป็นต้องแก้ไขระเบียบ กฎหมาย หรือกฎกระทรวง ประกาศกระทรวง หรือใช้มติคณะรัฐมนตรีเป็นบทบังคับ
๓. ด้านการปรับปรุงวิธีการคิดและวิธีการทำงานของหน่วยงานของรัฐ ๓.๑ รัฐจะต้องดำเนินการปรับปรุงวิธีการคิดและวิธีการทำงานของเจ้าหน้าที่ เนื่องจากกฎหมาย กฎเกณฑ์หรือระเบียบต่าง ๆ ตลอดจนวิธีในการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐจะพบว่าสิ่งที่กำหนดขึ้นมาโดยหน่วยงานของรัฐเหล่านั้น บางเรื่องถูกกำหนดขึ้นมาไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย หรือไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม แต่อาจจะอยู่บนฐานความคิดที่มุ่งความสะดวกของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเป็นหลักหรืออยู่บนฐานความคิดว่าเป็นการกำหนดโดยผู้มีอำนาจมากกว่าที่จะคำนึงถึงเจตนารมณ์ของกฎหมายหรือประโยชน์ของส่วนรวม	๕. การระดมความคิดเห็นในเชิงวิชาการบางครั้งหาบทสรุปไม่ได้ เนื่องจากนักวิชาการมีความเป็นตัวตนสูง ไม่ค่อยยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง และการนำความคิดเห็นของนักวิชาการที่ได้รับไปปฏิบัติบางครั้งก็มีข้อจำกัดไม่สามารถปฏิบัติได้ทันที ต้องมีขั้นตอนทางการบริหารหรือความเห็นที่มีลักษณะเป็นนามธรรม

ความเห็นของสภาที่ปรึกษาฯ	ความเห็นของ ยธ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๓.๒ การทำงานของเจ้าหน้าที่ รัฐควรคำนึงถึงกฎหมายและประโยชน์สาธารณะควบคู่กันไป นอกจากนี้ในการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่รัฐควรใช้การปฏิบัติราชการแบบไม่เป็นทางการ	
๔. ด้านการกำหนดให้มีกฎหมายที่เหมาะสม ๔.๑ รัฐควรกำหนดให้มีองค์กรที่มีลักษณะเป็นองค์กรสาธารณะ องค์กรภาคประชาชน หรือ องค์กรพัฒนาภาคเอกชน โดยได้รับการสนับสนุนจากรัฐทางด้านงบประมาณในการที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความรู้ตลอดจนการใช้สิทธิของประชาชนในการโต้แย้งการกระทำทางปกครองของหน่วยงานของรัฐ และสามารถที่จะเป็นตัวแทนของประชาชนในการที่จะเป็นกระบอกสะท้อนปัญหาให้กับรัฐ ๔.๒ ความเป็นผู้เดือดร้อนเสียหาย หรืออาจเดือดร้อนเสียหายของประชาชนตามมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ รัฐจะต้องมีการเปิดกว้างมากขึ้นไม่ว่าจะเป็นการเปิดโอกาสให้มีการฟ้องคดีโดยองค์กรภาคประชาชน หรือองค์กรที่เป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ ๔.๓ เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ตัดสินใจที่จะเลือกวิธีการร้องเรียนเวลาที่มีปัญหากับหน่วยงานของรัฐมากกว่าที่จะนำคดีไปฟ้องต่อศาลปกครองเลย ด้วยเหตุนี้ รัฐควรที่จะใช้ประโยชน์จากช่องทางดังกล่าวให้มากที่สุด โดยต้องมีกฎหมายที่เข้ามาจัดการกับข้อร้องเรียนของประชาชนที่เป็นระบบไม่ว่าจะเป็นกระบวนการเก็บข้อมูลระยะเวลาการดำเนินงาน วิธีการแก้ไขปัญหาหรือการดำเนินการต่อข้อร้องเรียน	

ความเห็นของสภาที่ปรึกษา	ความเห็นของ ยธ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๕.๕ ในระดับของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ หรือผู้บังคับบัญชา รัฐต้องมีกฎหมายที่ชัดเจน ในการที่จะกำหนดให้มีการดำเนินการทางวินัยกับ เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐเองที่มีการกระทำ ที่เป็นการละเมิดสิทธิของประชาชนอย่างชัดแจ้ง และแสดงให้เห็นถึงการไม่เคารพสิทธิของ ประชาชน อย่างที่ไม่ควรเกิดขึ้น ๕.๕ รัฐจะต้องมีกฎหมายเปิดโอกาส ให้ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการกระทำ ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายจากหน่วยงานของรัฐ มีสิทธิที่จะเป็นผู้ที่จะร้องขอให้ผู้บังคับบัญชา ของหน่วยงานดังกล่าวดำเนินการตั้งกรรมการ สอบสวนกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ และถ้าผู้บังคับบัญชา ของเจ้าหน้าที่ที่มีการกระทำทางปกครอง ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายดังกล่าวไม่ดำเนินการ จะต้องชี้แจงให้ประชาชนผู้ร้องขอทราบว่า มีเหตุผลใดในการไม่ดำเนินการ ๕.๖ หลังจากที่ศาลมีคำพิพากษาให้หน่วยงาน ของรัฐแพคดีแล้ว รัฐต้องมีกฎหมายที่สร้าง ความผูกพันให้หน่วยงานของรัฐที่มีการกระทำ ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและกระทบสิทธิของ ประชาชนให้มีหน้าที่ในการที่จะชี้แจงต่อประชาชน ที่ได้รับผลกระทบจากการกระทำดังกล่าวว่า หน่วยงานของรัฐได้พิจารณาแล้วว่าปัญหาดังกล่าว นั้นมีสาเหตุมาจากอะไรและจะมีวิธีการแก้ไข อย่างไรในอนาคต ๕.๗ กฎหมายที่กำหนดมาตรการเพื่อนำไปสู่ การเรียกค่าเสียหายในทางแพ่งให้กับผู้ฟ้องคดี หลังจากที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาแล้ว แต่หน่วยงานของรัฐยังคงดื้อแพ่งไม่ยอมปฏิบัติตาม คำพิพากษสมควรที่จะถูกนำมาใช้ นอกจากนี้	

ความเห็นของสภาที่ปรึกษา	ความเห็นของ ยธ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ควรที่จะกำหนดให้มีกฎหมายที่ให้อำนาจศาลปกครองในการที่จะกำหนดค่าเสียหายเชิงลงโทษต่อหน่วยงานของรัฐให้กับผู้ฟ้องคดีแม้ว่าจะไม่ได้มีการร้องขอในกรณีที่หน่วยงานของรัฐมีการกระทำทางปกครองที่มีลักษณะของการไม่สุจริต ๔.๘ ควรมีกฎหมายที่นำไปสู่ระบบของการจัดเก็บ และเผยแพร่คำพิพากษาอย่างเป็นรูปธรรม เหตุผลเนื่องจากรัฐถือได้ว่าเป็นตัวแทนของประชาชน ซึ่งก็หมายความว่ารวมถึงองค์กรศาลที่เป็นตัวแทนของประชาชนในการทำหน้าที่ตัดสินคดีความต่าง ๆ ด้วยเหตุนี้คำพิพากษาที่ตัดสิน หรือวางบรรทัดฐานไว้จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ประชาชนจะต้องสามารถเข้าถึงได้ง่าย สะดวก และรวดเร็ว และมีค่าใช้จ่ายที่ไม่สูง เนื่องจากประเด็นที่สำคัญก็คือคำพิพากษาดังกล่าวถือได้ว่าเป็นของประชาชน ๔.๙ ควรมีกฎหมายที่นำไปสู่การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นของสังคมต่อคำพิพากษาขององค์กรที่ตัดสิน คดีอย่างเป็นรูปธรรม และเป็นระบบ โดยอยู่บนพื้นฐานของการแสดงความคิดเห็นในทางวิชาการ เพื่อที่จะสามารถช่วยให้รัฐซึ่งหมายความว่ารวมถึงองค์กรที่มีหน้าที่ตัดสินคดีทราบถึงสภาพของปัญหาหรือสภาพของข้อเท็จจริงในสังคม ตลอดจนมุมมองในเชิงวิชาการที่เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ทั้งนี้ เพื่อนำไปสู่การแลกเปลี่ยนกันในเชิงแนวคิดอันจะนำมาซึ่งการปรับปรุงกฎหมายหรือการมีมุมมองหรือวิธีคิดที่สามารถนำมาสู่การตัดสินคดีได้อย่างเป็นธรรม และมีประสิทธิภาพมากขึ้น	

/คณะรัฐมนตรี ...

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ว่า

๑. รับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๒. รับทราบความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการของกระทรวงยุติธรรม ร่วมกับกระทรวงทุกกระทรวง หน่วยงานอิสระ ศาลปกครอง และศาลยุติธรรม

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

(นายสุรชัย ภูประเสริฐ)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒๙ ก.ค. ๒๕๕๒